

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 843/2016-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, Hlavné námestie 3120/7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 13 ods. 1, 3 a 4, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 22/2016 a jeho uznesením z 13. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júna 2016 faxom doručená sťažnosť (doplnená podaním doručeným poštovou prepravou 20. júna 2016), doplnená podaniami doručenými 27. júna 2016, 10. októbra 2016 a 16. novembra 2016 [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 13 ods. 1, 3 a 4, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského

súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 22/2016 a jeho uznesením z 13. apríla 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v trestnej veci obvinenej sťažovateľky bolo napadnutým uznesením krajského súdu rozhodnuté o zamietnutí jej sťažnosti podanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 33 Tp 107/2015 z 26. júna 2015, ktorým jej bola predĺžená lehota trvania väzby a ďalších spoluobvinených do 13. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu o predĺžení lehoty väzby“). Napadnutému uzneseniu krajského súdu predchádzal nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 661/2015 z 18. februára 2016 (ďalej len „nález ústavného súdu“), ktorým ústavný súd vyslovil porušenie základných práv sťažovateľky na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj jej práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 52/2015, zrušil jeho uznesenie sp. zn. 4 Tpo 52/2015 zo 6. júla 2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu zo 6. júla 2015“) v časti týkajúcej sa zamietnutia sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

3. Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil takto: *„Nadriadený súd, ktorému bol nález ústavného súdu doručený 07.03.2016 postupujúc podľa § 362b odsek 1 Trestného poriadku pokračoval v tom štádiu trestného konania (prípravné konanie - rozhodnúť o sťažnosti obvinenej proti napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bola väzba predĺžená do 13.11.2015), ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu skoršieho uznesenia nadriadeného súdu a na neverejnom zasadnutí pri rozhodovaní o sťažnosti obvinenej a opätovnom rozhodovaní o nej podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie mu predchádzajúce.*

Plnením z ustanovenia § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b Trestného poriadku mu vyplývajúcej prieskumnej povinnosti, súc viazaný právnym názorom vyslovením v Náleze ústavného sudu nadriadený sud zistil, že sťažnosť obvinenej podanú proti napadnutému uzneseniu je potrebné opätovne zamietnuť a to z dôvodov vyplývajúcich (i) z vyššie

citovaných, nepochybne dostatočne zrozumiteľným štýlom napísaných právnych úvah ústavného súdu.“

Krajský súd (obdobne ako i súd prvého stupňa) v tom štádiu prípravného konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia krajského súdu *„mal za nepochybne u obvinenej zistenú existenciu a pretrvávanie formálnych a materiálnych podmienok väzby jednak kolúznei podľa § 71 odsek 1 písmeno b/ (v tom štádiu) a jednak preventívnej väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako aj splnenie materiálnej podmienky obsiahnutej v ustanovení § 76 odsek 3 Trestného poriadku spočívajúcej jednak v existencii hrozby, že prepustením obvinenej na slobodu hrozí zmarenie alebo podstatné sťaženie dosiahnutia účelu trestného konania, jednak v stave, v dôsledku ktorého pre obtiažnosť veci a zo závažných dôvodov (popísaných v návrhu prokurátora aj uvedených v odôvodnení napadnutého uznesenia), nebolo možné prípravné konanie v predĺženej lehote do 13.07.2015 skončiť.*

K pretrvávaniu dôvodov väzby obvinenej nadriadený súd poznamenáva, že potreba obmedzenia jej osobnej slobody prevyšuje z hľadiska verejného záujmu jej právo na osobnú slobodu z dôvodov už skôr uvádzaných v predchádzajúcich rozhodnutiach oboch súdov, pričom rešpektujúc prezumpciu neviny, dospel aj nadriadený súd po vyhodnotení okolností prípadu, všetkých konkrétnych skutočností a tiež osoby obvinenej k záveru, že jej ďalšie zotrvanie vo väzbe je nutné, a že väzobné dôvody ako aj dĺžka trvania väzby nie sú v rozpore s článkom 5 odseku 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a ani v rozpore s článkom 50 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky, pretože bolo potrebné prihliadnuť nielen na závažnosť vyšetrovanej trestnej činnosti, ktorej sa mala dopustiť, ale aj na predchádzajúci život, aktuálne prebiehajúce trestné stíhanie v iných jej trestných veciach a skutočnosť, že dôvody väzby sa od jej vzatia do väzby nezmenili, ničím neeliminovali, a teda naďalej trvajú tak, ako boli vyššie uvedené.“

K sťažnostným námietkam obvinenej sťažovateľky krajský súd uviedol, že *„v posudzovanej trestnej veci nejde u obvinenej o jedinú trestnú činnosť, pre ktorú je trestne stíhaná. Súdom prvého stupňa bolo poukázané aj na jej ďalšie trestné veci (tiež majetkového charakteru), o ktorých sa koná pred inými súdmi, pričom nie je zanedbateľný*

ani fakt, že jej aktuálne trestné stíhanie sa viaže na deväťdesiatštyri skutkov trestného činu poisťovacieho podvodu a pritom nejde o jediný akt, ale rozsiahlu trestnú činnosť.

Nadriadený súd v tejto súvislosti podotýka, že prezumpcia neviny síce v trestnom konaní platí, avšak paralelne vedené trestné stíhanie (navyše pre druhovo rovnakú trestnú činnosť) je nutné z hľadiska posúdenia dôvodu preventívnej väzby (§ 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku) zohľadniť, inak by vzatie do väzby prakticky vôbec nebolo možné.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby, ktorými sú dôvodnosť (opodstatnenosť) trestného stíhanie a existencia niektorého z dôvodov väzby nadriadený súd konštatuje, že i v tom štádiu konania boli naplnené do takej miery, aby odôvodňovali ďalšie pretrvávanie väzby u obvinenej.“.

Ďalej krajský súd skonštatoval, že vo veci bola 12. októbra 2015 podaná obžaloba a bolo opätovne rozhodnuté o väzbe sťažovateľky, a to „Uznesením Okresného súdu Nitra z 30.10.2015. sp. zn. 33Tk/2/2015, v spojení s uznesením Krajského sudu v Nitre z 11.11.2015. sp. zn. 2Tos/88/2015, s poukazom na ustanovenie § 238 odsek 3 Trestného poriadku bola obvinená ponechaná naďalej (po podaní obžaloby) vo väzbe (tzv. súdna väzba), podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku bola jej žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá s tým, že dôvod väzby podľa § 71 odsek 1 písmen c) naďalej trvajú a zároveň podľa § 80 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku nebol prijatý jej písomný sľub, podľa § 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa nenahradil účel väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvinenou a podľa § 81 odsek 1 Trestného poriadku nebola prijatá ňou ponúknutá peňažná záruka.“.

Následne krajský súd uviedol, že o väzbe obvinenej sťažovateľky bolo rozhodnuté aj „Uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 17.12.2015. sp. zn. PK-IT/39/2015, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 07.01.2016, sp. zn. 2 Tost 45/2015 podľa § 70 odsek 3 Trestného poriadku bola zamietnutá žiadosť obvinenej o prepustenie z väzby na slobodu a podľa § 81 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného poriadku ponuka obvinenej na nahradenie väzby zložením peňažnej záruky sa neprijala.“.

Ďalej krajský súd považoval za potrebné uviesť, že „Okresný súd Nitra ako súd prvého stupňa... vo veci nariadil hlavné pojednávanie a v súčasnosti vykonáva dokazovanie na hlavných pojednávaniach, posledne tomu tak bolo 07.03.2016.“.

Z odôvodnenia písomného vyhotovenia nálezů ústavného súdu krajskému súdu vyplynulo, že „*po zrušení uznesenia nadriadeného súdu z 06.07.2015, sp. zn. 4Tpo 52/2015 v časti týkajúcej sa zamietnutia sťažnosti obvinenej proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 26.06.2015 sp. zn. 33Tp/107/2015 (keďže ním došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky - obvinenej) a po vrátení veci nadriadenému súdu je jeho úlohou rozhodnúť o sťažnosti obvinenej proti uzneseniu súdu prvého stupňa (z 26.06.2015 sp. zn. 33Tp/107/2015), s prihliadnutím aj na súčasné štádium trestného konania.*“.

Krajský súd sa, plniac pokyny vyjadrené v náleze ústavného súdu, oboznámil s dôvodmi sťažnosti sťažovateľky, ako aj s podstatným obsahom spisu okresného súdu sp. zn. 33 Tk 1/2016 a dospel k záveru, že „*aj v súčasnosti, teda deväť mesiacov od pôvodného rozhodovania o sťažnosti obvinenej je situácia nezmenená vtom, že dôvody väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku existujú.*

Dokazovanie v celej veci veľmi výrazným spôsobom pokročilo, prokurátorom bola podaná obžaloba, ktorá bola akceptovaná súdom, bolo nariadené vo veci hlavné pojednávanie a aktuálne sa vykonáva dokazovanie na hlavných pojednávaniach.

O väzbe obvinenej bolo opätovne rozhodnuté po podaní obžaloby postupom podľa § 238 odsek 3 Trestného poriadku a následne v ďalšom aj podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku.“.

Krajský súd sa v napadnutom uznesení predovšetkým zaoberal otázkou, či po zrušení uznesenia krajského súdu zo 6. júla 2015 nálezom ústavného súdu je možné použiť pravidlo upravené v § 76 ods. 3 časti prvej vety za bodkočiarkou Trestného poriadku, teda musel vyriešiť otázku, či je možné za daného právneho stavu konštatovať zachovanie lehôt uvedených v citovanom procesnom ustanovení alebo posudzovať aktuálny stav rovnako ako prípad, keď by vôbec nestihol v danej lehote rozhodnúť.

Krajský súd v tomto smere v napadnutom uznesení zastával právny názor, že „*pravidlo upravené v § 76 odsek 3 časti prvej vety za bodkočiarkou Trestného poriadku nie je možné iba mechanicky aplikovať. V novej právnej situácii nie je totiž možné abstrahovať od zohľadnenia aktuálneho stavu trestného konania v predmetnej trestnej veci, najmä skutočnosti, že trestné konanie vedené proti obvinenej medzičasom prešlo do vyššej fázy*

trestného konania. Ako je to zrejmé už z vyššie uvedenej faktografie postupnosti trestného konania, súd prvého stupňa po podaní obžaloby prokurátorom rozhodol o ďalšom trvaní väzby obvinenej (ako aj ostatných obvinených), keď konštatoval splnenie všetkých formálnych a materiálnych zákonných podmienok. Následne nadriadený súd zamietnutím sťažnosti všetkých obvinených rozhodnutie sudu prvého stupňa potvrdil. V ďalšom bolo rozhodnuté aj o žiadosti obvinenej o prepustenie z väzby, ktorá bola zamietnutá ako aj jej sťažnosť proti napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa (ŠTS - NS SR).

Nadriadený súd teleologickým výkladom dospel potom k názoru, že nie je možné porušiť kontinuitu tohto konania iba mechanickou aplikáciou ustanovenia § 76 odsek 3 Trestného poriadku, pretože takýmto postupom by došlo k faktickej negácii medzitýmnych rozhodnutí o väzbe obvinenej bez toho, aby boli tieto formálne zrušené a takýto právny stav by bolo možné označiť za stav právneho chaosu a stav právnej neistoty.“.

4. Sťažovateľka, odôvodňujúc svoju sťažnosť, konštatuje, že, počnúc dňom podania obžaloby, „stratil prokurátor aktívnu legitimitáciu žiadať o predĺženie väzby, resp. trvať na podanej žiadosti. V rovnakom časovom okamihu sa ukončila aj jurisdikcia sudcu/súdu pre prípravné konanie, ktorý však už predtým, teda v čase trvania svojej jurisdikcie, o návrhu prokurátora rozhodol.

Podaním obžaloby teda vznikla situácia, ktorá bola procesnou prekážkou toho, aby o návrhu prokurátora... rozhodoval súd príslušný pre prípravné konanie.

Po podaní obžaloby došlo aj zmene príslušnosti senátu, keďže zákonným senátom nadriadeného súdu sa stal 2. senát nadriadeného súdu (v zmysle Rozvrhu práce KS Nitra), ktorý rozhodoval o sťažnostiach obžalovaných v konaní 33Tk/1/2016 po podaní obžaloby, napriek tomu však o sťažnosti sťažovateľky rozhodoval 4. senát nadriadeného súdu, ktorý bol príslušný pre prípravné konanie.“.

Preto, ak po podaní obžaloby a po nariadení hlavného pojednávania vo veci sťažovateľky rozhodol o jej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby senát príslušný pre prípravné konanie, je sťažovateľka toho názoru, že takýmto postupom došlo aj k porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu.

Sťažovateľka namieta, že hoci rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľky po zrušení rozhodnutia ústavným súdom *„senátom 4 Tpo sa zdá byť v súlade s rozvrhom práce KS Nitra, nebola pred rozhodovaním vyriešená kolízia daná rozvrhom (vzhľadom na zmenu štádia konania) a rozvrh práce ako interná norma nie je a nesmie byť povýšený nad zákon a jeho judikatórny výklad“*.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na znenie § 362b ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého po doručení nálezu ústavného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo jeho časť, pokračuje orgán činný v trestnom konaní alebo súd v tom štádiu konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanovil inak, a cituje z dôvodovej správy k zákonu č. 262/2011 Z. z., ktorým sa menil a doplňal Trestný poriadok: *„V súlade so znením zákona o ústavnom súde sa stanovuje, že po zrušení rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu bude príslušným na pokračovanie v trestnom konaní len orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené nálezom ústavného súdu, pričom sa ráta i s možnou odchýlkou od tohto postupu. Odchýlka od tohto pravidla sa môže uplatniť predovšetkým vtedy, ak v konkrétnom prípade boli ústavnou sťažnosťou napadnuté a ústavným súdom zrušené viaceré po sebe nasledujúce rozhodnutia, ktoré boli vydané viacerými orgánmi, čo pri rozhodovaní o trestných veciach nie je vôbec výnimočné. Iný orgán než ten, ktorého rozhodnutie bolo zrušené kasačným nálezom ústavného súdu, bude príslušný na pokračovanie v trestnom konaní aj v prípade, ak sa trestne konanie už dostalo do neskoršieho štádia, v ktorom má byť vec naďalej prejednávaná bez ohľadu na zrušenie rozhodnutia vydaného v skoršom štádiu trestného konania (napr. zrušenie rozhodnutia o väzbe vydané v prípravnom konaní, ak vec je už prejednávaná v rámci hlavného pojednávania).“*

V sťažnosťou napadnutej veci ide podľa sťažovateľky práve o takýto prípad, pretože *„v čase rozhodovania o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky (II. ÚS 551/2015) bola podaná a súdom prijatá obžaloba, Okresný súd v Nitre 8.januára 2016 vo veci nariadil hlavné pojednávanie a aktuálne prebieha dokazovanie na hlavnom pojednávaní. V zmysle*

stabilnej judikatúry súd nepríslušný nemôže byť zároveň súdom spravodlivým a nestranným.“.

5. Sťažovateľka namieta aj porušenie práva na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti jej pozbavenia slobody, s odvolaním sa na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; Tomasi c. Francúzsko z 27. 8. 1992, bod 84, Abdoella c. Holandsko z 25. 11. 1992, bod 24), podľa ktorých samotná existencia dôvodov väzby aj po celú dobu jej trvania sama osebe nepotvrďuje jej primeranosť, keďže sa vyžaduje, aby súdy postupovali vo väzobných veciach s osobitným urýchlením.

Rovnako tak poukazuje aj na judikatúru ESLP k čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa ktorej *„osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonne (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 - § 36)...“.*

V zmysle týchto zásad bolo plne legitímne očakávanie sťažovateľky, že krajský súd po zrušení uznesenia krajského súdu zo 6. júla 2015 ústavným súdom bude postupovať *«zákonne a s osobitnou rýchlosťou, nie však, že prakticky konať začne (nepríslušným senátom) vo veci Ústavným súdom zrušeného rozhodnutia (!) až po podaní sťažnosti podľa § 55 Trestného poriadku - teda až „na nátlak“ sťažovateľky».*

6. Sťažovateľka je taktiež toho názoru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je dostatočne odôvodnené, je všeobecné a abstraktné, bez konkrétnych dôvodov. Jej sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby smerovala proti výroku o predĺžení lehoty väzby v celom rozsahu výroku rozhodnutia, ktorým sudca pre prípravné konanie predĺžil lehotu väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

Zamietnutím jej sťažnosti krajský súd konkludentne potvrdil aj dôvod na predĺženie väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktorý však toho času podľa názoru sťažovateľky *„vzhľadom na štádium konania nie je a nemôže byť daný (nemôže existovať)“.*

Sťažovateľka namieta, že práve takto formulované rozhodnutie vytvára právnu „neistotu a právny chaos“, s prihliadnutím na to, že po doručení obžaloby okresný súd uznesením sp. zn. 33 Tp 138/2015 z 25. augusta 2015 rozhodol, že „Podľa § 79 odsek 2 Trestného poriadku mení dôvody väzby obvinenej tak, že tieto sú dané v tomto období trestného stíhania podľa § 71 ods. 1 písmeno c) Trestného poriadku.“.

Pokiaľ ide o existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, krajský súd podľa sťažovateľky ani náznakom nevymedzil tento dôvod trvania väzby „(bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil...)“ spôsobom, ktorý by bol pre sťažovateľku riadnou a zrozumiteľnou odpoveďou na jej sťažnostné argumenty, ale ani spôsobom, z ktorého by bolo možné zistiť či aspoň vyvodit', aké dôvody viedli nadriadený súd k rozhodnutiu formulovanému vo výroku rozhodnutia. Nevymedzil, v páchaní akej trestnej činnosti by mala obvinená pokračovať, ani akým spôsobom a z čoho dôvodne vyvodzuje existenciu takejto obavy.

Sťažovateľka je na základe uvedeného toho názoru, že ak sa pri rozhodnutí o jej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby nadriadený súd obmedzil len na stotožnenie s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí sudcu pre prípravné konanie bez toho, aby ich presne špecifikoval, a zároveň neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by potvrdili alebo vyvrátili relevantné tvrdenia sťažovateľky uvedené v jej sťažnosti a podaniach, nemôže ísť o rozhodnutie zlučiteľné s požiadavkou na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Takýto postup nadriadeného súdu je preto podľa sťažovateľky arbitrárny a hraničí s odopretím spravodlivosti (*denegationis iustitae*).

7. V doplnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 16. novembra 2016 sťažovateľka oznámila, že už netrvá na tom, aby ústavný súd nálezom prikázal prepustiť ju z väzby na slobodu, pretože sa tak stalo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tos 90/2016 z 5. októbra 2016. Z tohto dôvodu už netrvala ani na zrušení napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátení na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľka preto navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 13 ods. 1, 3 a 4, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj jej práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4, čl. 6 ods. 1a 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 22/2016 a jeho uznesením z 13. apríla 2016 a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj náhradu trov konania.

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

12. Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľky, že krajský súd postupom a napadnutým uznesením porušil jej základné práva podľa čl. 13 ods. 1, 3 a 4, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

13. Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať:

a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,

b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo

c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iný spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

14. Najprv ústavný súd upriamil svoju pozornosť na namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom vo väzobnej veci.

14.1 Časť námietok sťažovateľky smeruje k tomu, že jej väzba je bezdôvodne dlhá a rozhodovanie súdov o nej je oneskorené.

14.1.1 K analyzovanému právu – primeranosť doby trvania väzby, ktoré vyplýva aj z čl. 17 ods. 2 ústavy, treba uviesť, že ide o iné základné právo, ako je právo podľa čl. 48

ods. 2 ústavy (Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...). Vzťah medzi právami podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 ústavy je obdobný ako medzi právami podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 5 ods. 3 dohovoru. Zatiaľ čo čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa primeranosti lehoty na prejednanie veci súdom sa vzťahuje na všetkých účastníkov súdneho konania s cieľom chrániť ich pred nadmernými procesnými priet'ahmi, čl. 5 ods. 3 dohovoru sa týka len obvinených osôb, ktoré sú pozbavené osobnej slobody, a ochraňuje ich pred neopodstatnene dlhou väzbou (obdobne pozri rozsudok ESĽP vo veci Stogmuller v. Rakúsko, 10. 11. 1996, s. 40, bod 5, na ktorý odkazuje aj rozsudok vo veci Punzelt, bod 98). Zákonite potom aj slovne príbuzné pojmy, akými sú napríklad „primeraná lehota“ alebo „bez priet'ahov“, sa vykladajú sčasti odlišne pri čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru v porovnaní s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 7/00).

14.1.2 Vychádzajúc z uvedeného, čl. 48 ods. 2 ústavy a ani čl. 6 ods. 1 dohovoru (v časti prejednávania záležitosti v primeranej lehote) sa nevzťahujú na rozhodovanie o žiadostiach osoby nachádzajúcej sa vo väzbe, lebo rýchlosť konania zakotvuje čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení s § 72 ods. 2 Trestného poriadku. V tejto časti teda nie je v súlade skutková a právna stránka sťažnosti, čo znamená jej zjavnú neopodstatnenosť (I. ÚS 12/01, I. ÚS 71/02).

14.1.3 Činnosť súdu, ktorý koná a rozhoduje v prípravnom konaní o väzbe, sa primárne týka osobnej slobody obvineného, a nie jeho trestného obvinenia. Pri zbytočných priet'ahoch týkajúcich sa väzby môže potom podľa ústavy súd porušiť iba právo obvineného, ktoré súvisí s jeho osobnou slobodou podľa čl. 17 ústavy.

14.2 Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd uvádza, že aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru sa z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach vzťahuje na konanie o oprávnenosti trestného obvinenia. Článok 6 dohovoru, ktorý upravuje právo na spravodlivý proces, sa v zásade nevzťahuje na konanie o väzbe vrátane konania a rozhodovania všeobecného súdu o predĺžení trvania väzby, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, prísnejšia právna

úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (porov. napr. I. ÚS 256/07, II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05).

14.2.1 Ústavný súd rešpektuje prax ESĽP, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy, a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru), ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predĺžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným priet'ahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene (čl. 5 ods. 4 dohovoru) (k uvedenému pozri napr. Khudoyorov v. Rusko, č. 6847/02, rozsudok ESĽP z 8. 11. 2005, body 124 – 125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESĽP z 26. 10. 2006, body 103 a 115).

14.2.2 Ústavný súd zároveň vo svojej doterajšej judikatúre už mnohokrát uviedol (napr. III. ÚS 135/04), že čl. 17 ústavy týkajúci sa osobnej slobody obsahuje jej základné hmotné a procesné atribúty vrátane práva na spravodlivé súdne konanie pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia o práve na súdnu ochranu, resp. práve na spravodlivé súdne konanie uvedené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. rozsudok ESĽP vo veci De Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, séria A, č. 12, bod 76).

Z uvedeného vyplýva záver, že sťažovateľka v tej časti sťažnosti namietala porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru takým rozhodnutím všeobecného súdu, na ktoré sa tieto práva vecne

nevzťahujú, a preto podľa ústavného súdu absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom.

15. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta rýchlosť, s akou krajský súd rozhodol o jej sťažnosti voči prvostupňovému rozhodnutiu o predĺžení lehoty väzby potom, ako bolo jeho rozhodnutie ústavným súdom zrušené.

15.1 Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru týkajúcich sa práva na osobnú slobodu je obsiahnuté aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 4/2010). Jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenuosti sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, ale spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (obdobne pozri aj I. ÚS 18/03).

15.2 Podľa judikatúry ESLP väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, bod 55).

15.3 Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že krajskému súdu bol nález ústavného súdu doručený 7. marca 2016, ktorý si obratom 8. marca 2016 vyžiadal od okresného súdu na vec sa vzťahujúci spisový materiál. Okresný súd prípisom z 10. marca 2016 reagoval, že spis bude predložený krajskému súdu, pretože sťažovateľka namietala všetkých jeho sudcov a z tohto dôvodu podala návrh na odňatie veci krajskému súdu a prikázanie veci inému súdu, ako aj z dôvodu nutnosti rozhodovania o opravných prostriedkoch podaných ďalšími obžalovanými proti rozhodnutiam okresného súdu o väzbe (pričom od 11. marca 2016

do 22. marca 2016 sa spis nachádzal na krajskom súde, ktorý zabezpečoval vyjadrenia jednotlivých sudcov k návrhu sťažovateľky na odňatie veci, ako aj rozhodol o viacerých sťažnostiach obžalovaných podaných proti rozhodnutiam okresného súdu o väzbe). Dňa 23. marca 2016 a 4. apríla 2016 krajský súd opätovne žiadal o predloženie súvisiaceho spisu, ktorý mu bol napokon predložený 7. apríla 2016 [pričom spis sa v období od 23. marca 2016 do 5. apríla 2016 nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý 31. marca 2016 nevyhovel návrhu sťažovateľky na prikázanie veci inému súdu a vec krajskému súdu neodňal]. Krajský súd následne 13. apríla 2016 rozhodol o sťažnosti sťažovateľky tak, že ju zamietol. Toto rozhodnutie bolo 15. apríla 2016 písomne vyhotovené a v ten istý deň bol daný aj pokyn na jeho doručenie sťažovateľke (doručené 21. apríla 2016) a jej obhajcovi (doručené 20. apríla 2016).

15.4 V súvislosti s konaním o osobnej slobode sťažovateľky na druhom stupni lehota od doručenia nálezu ústavného súdu (7. marec 2016) do rozhodnutia o nej krajským súdom (13. apríla 2016) predstavuje 37 dní. Za ďalších 7 dní došlo k doručeniu tohto rozhodnutia obhajcovi sťažovateľky.

15.5 S prihliadnutím na všetky okolnosti ústavný súd dobu rozhodovania krajského súdu v konkrétnych okolnostiach daného prípadu považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľnú. Krajskému súdu, ako to je pri detailnejšom preskúmaní veci evidentné, bránili v rýchlejšom postupe pri rozhodovaní o osobnej slobode sťažovateľky skutočnosti, ktoré nemohol z hľadiska urýchlenosti rozhodovania svojou činnosťou výraznejšie ovplyvniť. Rozhodne nie je možné konštatovať, že by krajský súd bol akokoľvek vo veci absolútne nečinný. Ústavný súd zastáva názor, že hoc aj nebolo konečné rozhodnutie o žiadosti sťažovateľky o prepustenie z väzby na slobodu vydané v štandardne akceptovateľnej dobe (spravidla mesiac na jednom stupni), nedošlo zo strany vo veci konajúceho krajského súdu k zásahu do sťažovateľkiných práv alebo slobôd, a to práve z dôvodu potreby rozhodovania o ďalších, nie menej naliehavých a závažných otázkach, ktoré konečnému rozhodnutiu o väzbe sťažovateľky predchádzali a o ktorých príslušné súdy rozhodli urýchlene v krátkom čase.

15.6 Ústavnému súdu neprichádzalo spochybňovať postup krajského súdu, pokiaľ uprednostnil rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu sťažovateľky na odňatie veci a prikázanie inému súdu pred rozhodnutím o osobnej slobode sťažovateľky, pretože z čl. 5 ods. 4 dohovoru nemožno vyvodit', že by bolo povinnosťou súdu konať o dôvodnosti ďalšieho trvania väzby aj na úkor práva obvineného na nestranného a nezaujatého sudcu. Je totiž povinnosťou všeobecného súdu postupovať tak, aby všetky relevantné práva obvineného boli rešpektované. Nie je teda možné niektoré z týchto práv uprednostniť do tej miery, že tým dôjde k praktickej eliminácii iného práva (mutatis mutandis II. ÚS 76/2011).

15.7 Z judikatúry ústavného súdu, ako aj z judikatúry ESĽP vyplýva, že pri posudzovaní rýchlosti konania o osobnej slobode (o väzbe) je potrebné stále prihliadať na konkrétne okolnosti toho-ktorého jednotlivého prípadu. Je len ťažko predstaviteľné stanovenie striktnej paušálnej lehoty, v rámci ktorej sa má o väzbe rozhodnúť, pretože za určitých okolností by to mohlo byť v neprospech samotnej osoby, o osobnej slobode ktorej sa koná. Nemožno vylúčiť situácie, keď okolnosti trestnej veci neumožnia objektívne, zodpovedne a spravodlivo posúdiť potrebu zbaviť osobu slobody vo vopred učenej lehote.

15.8 Aj v tomto prípade ústavný súd prihliadal na konkrétne okolnosti, ktoré rozhodovanie o väzbe sťažovateľky sprevádzali. Krajským súdom zvolený manažment konania preto dáva zmysel zvlášť v situácii, keď správanie obžalovaných a ich obhajcov skutočne neprispieva k rýchlemu prerokovaniu trestnej veci, keď spis je zahltený množstvom podaní obžalovaných a ich právnych zástupcov (sťažnosti, návrhy na prikázanie vecí inému súdu, návrhy na prepustenie z väzby). Tým sa stráca jasný prehľad o pohybe spisu, keďže spis sa v rovnakom období pohyboval medzi niekoľkými senátmi krajského súdu, najvyšším súdom a prvostupňovým súdom.

15.9 Hoci obdobie, počas ktorého krajský súd rozhodoval o sťažnosti sťažovateľky na druhom stupni, počtom dní presahuje jeden mesiac, ústavný súd s prihliadnutím na uvedené okolnosti danej veci túto dobu nevyhodnotil ako takú, dôsledkom ktorej by bolo sťažovateľkou namietané porušenie čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

15.10 Napokon aj ESLP vo svojej judikatúre akceptoval súladnosť rozhodovania o väzbe aj v prípadoch, keď toto trvalo dlhšiu dobu, samozrejme, s prihliadnutím na okolnosti daného konkrétneho prípadu, napr. *Letellier c. Francúzsko*, rozhodnutie z 26. 6. 1991, *Annuaire*, č. 207 – konanie trvalo takmer jeden a pol roka; *Navarra c. Francúzsko*, rozhodnutie z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B – kasačné konanie trvalo sedem mesiacov.

15.11 Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s požiadavkou na urýchlené rozhodnutie o väzbe postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 22/2016 kvalifikuje ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

16. Ďalej sa ústavný súd vysporiadal s námietkami sťažovateľky smerujúcimi proti porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu, ktoré však možno odvodiť z obsahu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, a nie z čl. 48 ods. 1 ústavy, tak ako to v sťažnosti namietala sťažovateľka. Ústavný súd napriek uvedenému v snahe vyhnúť sa prílišnému formalizmu preskúmal sťažnosť sťažovateľky aj z tohto hľadiska.

16.1 Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s porušením označeného práva spočíva v tom, že o jej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby potom, ako bolo nálezom ústavného súdu zrušené uznesenie krajského súdu zo 6. júla 2015, nerozhodol zákonný sudca. Podľa názoru sťažovateľky v tomto čase bola jej vec už v štádiu konania po podaní obžaloby, a preto došlo aj k zmene príslušnosti senátu. Tým mal byť podľa jej názoru iný senát krajského súdu ako rozhodol (senát príslušný pre prípravne konanie), a to senát, ktorý je príslušný na rozhodovanie v jej trestnej veci po podaní obžaloby.

16.2 V súvislosti s uvedeným tvrdením sťažovateľka poukazuje na znenie § 362b ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého po doručení nálezu ústavného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie orgánu činného u trestnom konaní alebo jeho časť, pokračuje orgán činný v trestnom konaní alebo súd v tom štádiu konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanovil inak.

Sťažovateľka poukazuje na dôvodovú správu (k tomuto ustanoveniu) k zákonu č. 262/2011 Z. z. z 13. júla 2011, ktorým sa menil a dopĺňal Trestný poriadok, podľa ktorej v súlade so znením zákona o ústavnom súde sa ustanovuje, že po zrušení rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu bude príslušným na pokračovanie v trestnom konaní len orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené nálezom ústavného súdu, pričom sa ráta i s možnou odchýlkou od tohto postupu. Odchýlka od tohto pravidla sa môže uplatniť predovšetkým vtedy, ak v konkrétnom prípade boli ústavnou sťažnosťou napadnuté a ústavným súdom zrušené viaceré po sebe nasledujúce rozhodnutia, ktoré boli vydané viacerými orgánmi, čo pri rozhodovaní o trestných veciach nie je vôbec výnimočné. Iný orgán než ten, ktorého rozhodnutie bolo zrušené kasačným nálezom ústavného súdu, bude príslušný na pokračovanie v trestnom konaní aj v prípade, ak sa trestné konanie už dostalo do neskoršieho štádia, v ktorom má byť vec naďalej prerokúvaná bez ohľadu na zrušenie rozhodnutia vydaného v skoršom štádiu trestného konania (napr. zrušenie rozhodnutia o väzbe vydané v prípravnom konaní, ak vec je už prerokúvaná v rámci hlavného pojednávania).

16.3 Ústavný súd už vo svojej doterajšej judikatúre vyslovil právny názor, podľa ktorého prvoradou podmienkou na správne ustálenie osoby zákonného sudcu je správne ustálenie vecnej, resp. miestnej príslušnosti konajúceho súdu. Iba taký sudca určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom (II. ÚS 405/2010).

16.4 O zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru rozhoduje súd. Z organického hľadiska pojem súd má rovnaký význam ako v čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. musí ísť o orgán nezávislý od výkonnej moci a od strán a nestranný. Iná otázka je, či konanie pred súdom

podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí poskytovať aj rovnaké garancie procesnej povahy, ako v čl. 6 ods. 1 dohovoru. So zreteľom na to, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, procesné záruky uvedené v čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 4 dohovoru. Určité základné procesné záruky sa ale musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. Tieto záruky nemusia byť nutne rovnaké, ako sú tie, ktoré vyplývajú z čl. 6 ods. 1 dohovoru v prípade rozhodovania vo veci samej (De Wilde c. Belgicko, Winterwerp c. Holandsko).

16.5 Podľa už vysloveného právneho názoru ústavného súdu právo obvineného na zákonného sudcu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru treba považovať nepochybne aj za súčasť konania o väzbe. Treba ho teda považovať za súčasť procesných práv obvineného aj podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy (m. m. II. ÚS 116/2011).

16.6 V zmysle § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prerokováanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a rozvrhom práce.

16.7 Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

16.8 Podľa § 362b ods. 1 Trestného poriadku po doručení nálezu ústavného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo jeho časť, pokračuje orgán činný v trestnom konaní alebo súd v tom štádiu konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanovil inak.

16.9 Vec sťažovateľky, t. j. jej sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby po tom, ako bolo zrušené uznesenie krajského súdu zo 6. júla 2015, bola preto zapísaná do súdneho oddelenia „4Tpo“, teda toho senátu, ktorý rozhodoval v tom štádiu konania, ktoré predchádzalo vydaniu ústavným súdom zrušeného rozhodnutia krajského súdu. Proti zaradeniu veci do tohto registra sťažovateľka nenamietala, hoci mala o tom vedomosť, keďže podala sťažnosť (k sp. zn. 4 Tpo) na nečinnosť krajského súdu podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku v súvislosti s rozhodovaním o jej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby.

Podľa rozvrhu práce krajského súdu na rok 2016 (Spr 1489/15) v časti pravidiel určovania zákonného sudcu na trestnom úseku v prípade opätovného predkladania veci na rozhodnutie, ktorá napadla na krajský súd (časť IV. odsek 8), ak ústavný súd nálezom zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie, táto sa zapíše do súdneho registra tomu sudcovi alebo senátu, ktorý vo veci rozhodoval pred jej zrušením. Vec sa zapíše pod novou spisovou značkou.

16.10 Ako z uvedeného vyplýva, sťažnosť sťažovateľky bola pridelená sudcovi pre prípravné konanie v súlade s rozvrhom práce krajského súdu a aj v súlade príslušnými relevantnými zákonnými ustanoveniami. V namietanom prípade rozhodol o zákonnosti predĺženia lehoty trvania sťažovateľkinej väzby senát krajského súdu, ktorý už v jej trestnej veci v predchádzajúcom prípade konal. Ústavný súd preto dospel k záveru, že o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty sťažovateľkinej väzby rozhodol druhostupňový súd v senáte, ktorému bola táto vec pridelená v súlade s rozvrhom práce na rok 2016. Z tohto pohľadu sa preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti javí ako zjavne neopodstatnená pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom krajského súdu a namietaným porušením označených základných práv sťažovateľky. Z uvedeného dôvodu ústavný súd musel sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

17. Sťažovateľka napadnutému uzneseniu krajského súdu vytýka jeho nedostatočné odôvodnenie, resp. stále sa opakujúce odôvodňovanie existencie dôvodov väzby, ktoré už nemôže v tomto štádiu konania obstať.

17.1 Ako už bolo uvedené, v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

17.2 Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

17.3 Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného rozhodnutia krajského súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či mala, resp. nemala byť sťažovateľka vzatá do väzby. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľky (prezentovanou v uplatnenej sťažnosti) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

17.4 Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („*fairness*“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05).

Opierajúc sa o tieto východiská, posudzoval ústavný súd aj predmetnú časť sťažnosti sťažovateľky.

17.5 Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorým rozhodol o sťažnosti sťažovateľky podanej proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby potom, ako ústavný súd zrušil jeho predchádzajúce uznesenie zo 6. júla 2015, okrem iného uviedol, že mal obdobne ako okresný súd (v uznesení o predĺžení lehoty väzby) v tom štádiu prípravného konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu uznesenia krajského súdu, ktoré bolo ústavným súdom zrušené, za nepochybne zistenú existenciu a pretrvávanie formálnych a materiálnych podmienok väzby jednak kolúznej podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a jednak preventívnej väzby podľa § 71 ods.1 písm. c) Trestného poriadku, ako aj splnenie materiálnej podmienky obsiahnutej v § 76 ods. 3 Trestného poriadku spočívajúcej jednak v existencii hrozby, že prepustením obvinenej na slobodu hrozí zmarenie alebo podstatné sťaženie dosiahnutia účelu trestného konania, jednak v stave, v dôsledku ktorého pre komplikovanosť veci a zo závažných dôvodov (popísaných v návrhu prokurátora aj uvedených v odôvodnení uznesenia okresného súdu o predĺžení väzby) nebolo možné prípravné konanie v predĺženej lehote do 13. júla 2015 skončiť.

Okresný súd pritom v uznesení o predĺžení lehoty väzby uviedol, že „Z konania obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ako aj z dôkazov zabezpečených v rámci vyšetrovania je nielen stále daná dôvodná obava,

ale táto sa aj zosilňuje, že by pôsobili na svedkov alebo inak marili objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, nakoľko tieto skutočnosti vyvstali konkrétne z vyhotovených odposluchov, kde pri komunikácii medzi jednotlivými obvinenými prichádzalo k podávaniu pokynov a usmernení týkajúcich sa obsahu výpovedí určitých konkrétnych (malo byť asi „osôb“, pozn.), čím už súd skôr odôvodňoval zistenie a pretváranie tzv. kolúznej väzby.

V tejto súvislosti považuje súd za nevyhnutné uviesť niekoľko skutočností aj k námietkam obhajoby, kde argumentácia súdu ohľadne zistenia dôvodov tzv. kolúznej väzby je označovaná za nezákonnú a rozpornú so zásadami právneho štátu alebo európskeho či medzinárodného práva. Súd nikdy nevyslovil, že dôvod na vzatie resp. držanie obvinených vo väzbe spočíva výlučne len v tej skutočnosti, že obvinení [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] sú v príbuzenskom, či v obdobnom pomere, ale podstata danosti dôvodov tzv. kolúznej väzby spočíva v konkrétnom konaní jednotlivých týchto obvinených, ktoré je v spise už riadne zadokumentované a je získané pomocou informačno-technických prostriedkov, kedy súd zistil, že boli v úzkom vzťahu, pravidelne spolu komunikovali a mali sa podieľať jednotlivo na činnosti, spáchanie ktorej im je kladené za vinu, pričom sa vzájomne mali usmerňovať, dohovárať, dohadovať a určovať svoj následný postup, a to nielen vzájomne voči sebe, ale aj voči iným spoluobvineným, či svedkom v tejto trestnej veci.

Obava z pokračovania v trestnej činnosti je podľa názoru súdu stále zachovaná u všetkých obvinených, kde súd znova zdôrazňuje nemenne dané skutočnosti, a to dĺžku času, po ktorú malo prichádzať k páchaní vyššie citovaného trestného činu, spôsob, akým mal byť tento vykonávaný jednotlivými čiastkovými útokmi, premyslenosťou a prepracovanosťou systému so zámerom zabezpečiť úspešnosť dosiahnutia sledovaných cieľov - získanie finančných prostriedkov vo veľkom rozsahu, pričom je súčasne možné navyše konštatovať, že obvinení [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] sú toho času trestne stíhaní aj pre iné ich trestné

iny, načo už súd vo svojich predchádzajúcich uzneseniach podrobne poukazoval.“

K pretrvávaniu dôvodov väzby sťažovateľky potom krajský súd poznamenal, že potreba obmedzenia jej osobnej slobody prevyšuje z hľadiska verejného záujmu jej právo

na osobnú slobodu z dôvodov už skôr uvádzaných v predchádzajúcich rozhodnutiach oboch súdov, pričom, rešpektujúc prezumpciu neviny, dospel aj tentokrát po vyhodnotení okolností prípadu, všetkých konkrétnych skutočností a tiež osoby obvinenej k záveru, že jej ďalšie zotrvanie vo väzbe je nutné a že väzobné dôvody, ako aj dĺžka trvania väzby nie sú v rozpore s čl. 5 ods. 3 dohovoru a ani v rozpore s čl. 50 ods. 2 ústavy, pretože bolo potrebné prihliadnuť nielen na závažnosť vyšetrovanej trestnej činnosti, ktorej sa mala dopustiť, ale aj na predchádzajúci život, aktuálne prebiehajúce trestné stíhanie v iných jej trestných veciach a skutočnosť, že dôvody väzby sa od jej vzatia do väzby nezmenili, ničím neeliminovali, a teda naďalej trvajú tak, ako bolo uvedené.

K sťažnostným námietkam sťažovateľky krajský súd poukázal na to, že v posudzovanej trestnej veci nejde u nej o jedinú trestnú činnosť, pre ktorú je trestne stíhaná, a aj prvostupňový súd poukázal na jej ďalšie trestné veci (tiež majetkového charakteru), o ktorých sa koná pred inými súdmi. Za dôležitú skutočnosť považoval to, že jej aktuálne trestné stíhanie sa viaže na deväťdesiatštyri skutkov trestného činu poisťovacieho podvodu a pritom nejde o jediný akt, ale rozsiahlu trestnú činnosť. V tejto súvislosti krajský súd podotkol, že *„prezumpcia neviny síce v trestnom konaní platí, avšak paralelne vedené trestné stíhanie (navyše pre druhovo rovnakú trestnú činnosť) je nutné z hľadiska posúdenia dôvodu preventívnej väzby (§ 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku) zohľadniť, inak by vzatie do väzby prakticky vôbec nebolo možné.*

Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby, ktorými sú dôvodnosť (opodstatnenosť) trestného stíhania a existencia niektorého z dôvodov väzby nadriadený súd konštatuje, že i v tom štádiu konania boli naplnené do takej miery, aby odôvodňovali ďalšie pretrvávanie väzby u obvinenej.“

Ďalej krajský súd skonštatoval, že vo veci bola 12. októbra 2015 podaná obžaloba, vo veci sú nariadené hlavné pojednávania (na ktorých sa vykonáva dokazovanie, pričom naposledy to tak bolo 7. marca 2016) a bolo opätovne rozhodnuté o väzbe sťažovateľky, a to uznesením okresného súdu sp. zn. 33 Tk 2/2015 z 30. októbra 2015 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 88/2015 z 11. novembra 2015, pričom sťažovateľka bola ponechaná naďalej aj po podaní obžaloby vo väzbe (tzv. súdna väzba).

Následne krajský súd uviedol, že o väzbe sťažovateľky bolo rozhodnuté aj uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. PK-1 T 39/2015 zo 17. decembra 2015 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 45/2015 zo 7. januára 2016.

Krajský súd, plniac pokyny, ktoré boli obsahom nálezu ústavného súdu, že po vrátení veci sťažnostnému súdu bude jeho úlohou rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby „s prihliadnutím aj na súčasné štádium trestného konania“, po oboznámení sa s dôvodmi sťažnosti sťažovateľky, ako aj s podstatným obsahom spisu okresného súdu sp. zn. 33 Tk 1/2016 dospel k záveru, že „aj v súčasnosti, teda deväť mesiacov od pôvodného rozhodovania o sťažnosti obvinenej je situácia nezmenená vtom, že dôvody väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku existujú.

Dokazovanie v celej veci veľmi výrazným spôsobom pokročilo, prokurátorom bola podaná obžaloba, ktorá bola akceptovaná súdom, bolo nariadené vo veci hlavné pojednávanie a aktuálne sa vykonáva dokazovanie na hlavných pojednávaniach.

O väzbe obvinenej bolo opätovne rozhodnuté po podaní obžaloby postupom podľa § 238 odsek 3 Trestného poriadku a následne v ďalšom aj podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku.“.

Krajský súd v napadnutom uznesení správne poukázal, že nie je možné porušiť kontinuitu celého trestného konania v sťažovateľkinej veci, pričom nezohľadnenie vývoja trestného konania a skutočnosti, že trestné konanie v tejto trestnej veci sa posunulo do vyššej fázy súdneho konania po podaní obžaloby, kde príslušný trestný súd rozhodol o väzbe sťažovateľky, by spôsobilo právny chaos a stav právnej neistoty. Zvolené právne posúdenie vzniknutej situácie po vrátení veci ústavným súdom krajskému súdu bolo jedným z možných a ústavne aprobovateľných prístupov krajského súdu k prerokúvanej veci.

17.6 Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že mu neprislúcha, aby v rámci konania o sťažnosti posudzoval, či dokonca skúmal existenciu dôvodov väzby sťažovateľky alebo akéhokoľvek iného obvineného. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Znovu pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124

ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02). Ústavný súd ďalej pripomína, že na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takého zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní, sú funkčne usposobené všeobecné súdy, a preto sťažovateľkou iniciovaný ústavný prieskum jej väzobného rozhodnutia môže spočívať len v posúdení, či k predĺženiu trvania lehoty väzby sťažovateľky došlo z dôvodov a spôsobom, ktoré ustanovuje Trestný poriadok.

17.7 Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka (m. m. III. ÚS 209/04).

17.8 Napadnuté uznesenie krajského súdu možno považovať za dostatočne odôvodnené, a teda ústavne udržateľné, keďže v spojení s ďalšími, obsahom sťažovateľke známymi, dokumentmi tvoriacimi súčasť vyšetrovacieho spisu dáva jasné, zrozumiteľné a určité odpovede na relevantné otázky týkajúce sa opodstatnenosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľky, resp. potreby jej pokračovania. Je evidentné, že krajský súd sa zaoberal a primerane vyhodnotil (poukazom na predošlé rozhodnutia, ako aj následné rozhodnutia o väzbe sťažovateľky) dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľky, existenciu dôvodov väzby sťažovateľky, a to tak „kolúznejšej“ (poukaz na dôkazy o telefonických rozhovoroch obvinených s ďalšími osobami, pri ktorých dochádzalo k podávaniu pokynov a usmernení týkajúcich sa obsahu výpovedí), ako aj „preventívnej“ (vzhľadom na okolnosti, že osoby obvinených sú v príbuzenskom, resp. blízkom pomere, a tým v úzkom kontakte, pravidelne komunikujú a jednotlivo, ale aj spolu sa podieľali na trestnej činnosti, a to všetko vytvára alebo zvyšuje riziko ďalšieho páchania určitej konkrétnej trestnej činnosti), ktoré boli dostatočne konkretizované.

17.9 Pri realizovaní svojho prieskumu teda ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd danosť dôvodov väzby a nevyhnutnosť jej ďalšieho trvania odôvodnil síce stručne, ale primerane. Sťažovateľkine námietky predostreté v sťažnosti ústavnému súdu v tomto svetle neboli spôsobilé spochybniť záver krajského súdu ani o pretrvávajúcom dôvode väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku a ani o potrebe jej ďalšieho trvania. Pozbavenie osobnej slobody z týchto dôvodov je pritom legitímne, slúžiace na zabezpečenie účelu trestného konania vyjadreného v § 1 Trestného poriadku. Krajský súd odkazom na predošlé rozhodnutie o väzbe sťažovateľky a osvojením si argumentácie návrhu krajskej prokuratúry uviedol, ktoré konkrétne skutočnosti podľa jeho názoru odôvodňujú potrebu ďalšieho trvania pozbavenia osobnej slobody sťažovateľky. Odkaz na tieto okolnosti uvedené v predošlom rozhodnutí neznižuje ich relevanciu, pokiaľ všeobecný súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii.

17.10 Krajský súd, ako uviedol v napadnutom uznesení, pokračoval vo väzobnej veci sťažovateľky „*v tom štádiu trestného konania (prípravné konanie - rozhodnúť o sťažnosti obvinenej proti napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bola väzba predĺžená do 13.11.2015), ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu skoršieho uznesenia nadriadeného súdu*“, a preto posudzoval existenciu dôvodov podľa pomerov jestvujúcich v tom čase, ktoré aj náležite odôvodnil. A ak podľa sťažovateľky v čase rozhodovania o jej sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby už nemohol existovať dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vzhľadom na štádium konania (podaná obžaloba), podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 383/04) ak existuje čo i len jeden zákonný dôvod väzby, väzba je zákonná a ústavná, ak takýto dôvod všeobecný súd aplikoval.

17.11 Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru a označeným napadnutým uznesením krajského súdu absentuje relevantná príčinná súvislosť, preto bolo potrebné sťažnosť

sťažovateľky aj v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

18. Sťažovateľka v petite sťažnosti namieta vo vzťahu k postupu krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutému uzneseniu aj porušenie základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj podľa práva čl. 6 ods. 3 dohovoru, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, avšak bez konkrétnych námietok a zdôvodnenia, v čom má uvedené porušenie spočívať. Keďže táto časť sťažnosti nie je odôvodnená, nemožno s tvrdením sťažovateľky o porušení jej práva podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru polemizovať a ani mu oponovať konkrétnymi argumentmi.

18.1 Ústavný súd už viackrát vo svojej judikatúre uviedol, že nedostatok odôvodnenia sťažnosti, resp. jej časti má významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľov, aby čo najpresnejšie opísali skutkový stav, z ktorého vyvodzujú svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (IV. ÚS 124/08). Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľov spočívajúce v uvedení skutočností svedčiacich o porušení ich základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.).

18.2 Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky takéto námietky neobsahuje. Subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej v tejto časti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k jeho namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

18.3 Sťažnosť sťažovateľky neobsahuje v tejto časti kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

18.4 Ústavný súd v súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti uvádza, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená kvalifikovanou právnu zástupkyňou – advokátkou. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

18.5 Obdobne uvedené platí aj k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 13 ods. 1, 3 a 4 ústavy. Tento článok ústavy však neobsahuje žiadne základné právo alebo slobodu, ktorých ochrany by sa bolo možné domáhať samostatne v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie je vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd a má charakter všeobecného ústavného princípu, nie však základného práva, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom (m. m. I. ÚS 119/2014, III. ÚS 322/2015).

18.6 Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

19. Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016